

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 20 april 2011

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer idrottshistoria på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)

”Människans förståelse av det förflutna är inflätad i hennes föreställningar om samtiden och perspektiv på framtiden. På så sätt påverkar det förflutna både våra liv i dag och våra val inför framtiden. Kvinnor och män har i alla tider skapat historiska berättelser för att tolka verkligheten och påverka sin omgivning. Ett historiskt perspektiv ger oss redskap att förstå och förändra vår egen tid.” Så lyder portalparagrafen i den nya läroplanen för grundskolan, Lgr11, avsnitt 3:13, Historia, och denne redaktör kan bara instämma. Historia har på senare tid fått ökad betydelse i det svenska samhället, dels naturligtvis som en följd av en internationell trend med popularisering av historieämnet i böcker och tidskrifter, men dels också på grund av uppsvinget för nynazistiska idéer på 1990-talet som ledde till en politiskt orkestrerad kampanj för ökad kunskap om allehanda diktatorisk terror, nazisters, kommunisters, och så vidare. Idrotten är inget undantag från regeln att ett historiskt perspektiv möjliggör förståelse för vår egen tid och framtid, och på forumet sätter vi som bekant idrottshistoria högt upp på agendan. Självklart beställde vi till exempel hem ett recensionsexemplar av Jeffrey Hills *Sport in History: An Introduction* (Palgrave Macmillan). Hans Bolling, som själv bedrivit en del historiska idrottsstudier, fick Hills bok, och i sin underfundiga recension vänder han ut och in på frågeställningar föranledda av boken – som inte är så dålig, uppenbarligen, men inte heller så bra de kanske borde vara.

En inte helt lyckad introduktion

Hans Bolling

Historiska institutionen, Stockholms universitet

*Jeffrey Hill***Sport in History: An Introduction**

163 sidor, hft.

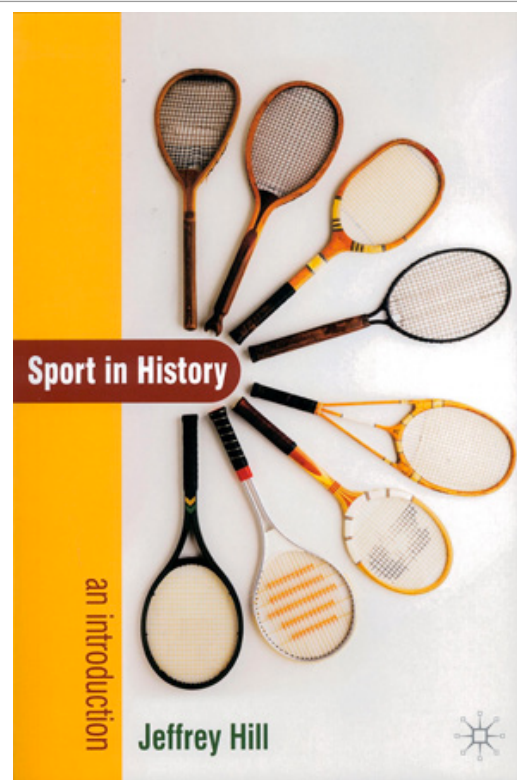
Basingstoke, Hamps.: PalgraveMacmillan 2011

ISBN 978-1-4039-8791-4

Det händer ofta att personer som undervisar klagar på den befintliga kurslitteraturen i ämnet. De talar om det trängande behovet av något nytt och antyder oftare än inte att bara de får tid så ska de minsann se till att skriva den där kursboken som saknas inom ämnet. Det är dock sällan de får tid, det tycks vara lättare sagt än gjort att skriva kurslitteratur. Om sanningen ska fram har de flesta nog med att försöka hålla sig à jour med vad som faktiskt skrivs inom ämnet. Det tar tid även att läsa in sig på ny litteratur och tid finns det som alla vet sällan tillräckligt med.

Det finns dock en grupp som har tid, och ambitionen tycks det, att skriva nya läroböcker. Forskare som har nått så långt i sina karriärer att de fått suffixet emeritus till sina titlar. I Sverige är Jan Lindroth i färd med att färdigställa en ny lärobok i idrottshistoria och från England har vi fått Jeffrey Hills, professor emeritus vid De Montfort-universitetet, *Sport in History. An Introduction*.

Vad är det då Hill har åstadkommit? Vid en första anblick ter sig *Sport in History* som en tämligen konventionell bok om idrottshistoria. Den innehåller ett inledningskapitel där författaren argumenterar för behovet av, rättfärdigar, studier av idrott ur ett historiskt perspektiv. Därefter följer fem tematiska kapitel, vars teman inte bör förvåna någon. Det handlar om kapitel om övergången till modern idrott, idrott och identitet, idrott och genus, idrott

och massmedier samt idrott i en globaliserad värld. Så långt allt väl. Alla de teman som setts som mest relevanta under de senaste decennierna går igenom. Det vore dock inte en engelsk bok om inte klass vore det tydligaste om än inte alltid uttalade perspektivet.

Trots Hills pläderande för historieämnet så är jag inte helt övertygad om att hans verkligen menar det. Det kommer sig av att boken för att handla om historia är onödigt upptagen vid nuet, inte modernhistoria och nutid utan med stunden då den skrevs. Det föreligger alltså en överhängande risk för att boken inte kommer att åldras speciellt väl, att den kommer att ha passerat sitt bäst före datum redan efter något år.

Syftet med boken är dock inte så mycket att erbjuda en bok om idrottens historia som att förmedla historiska perspektiv till personer som av olika anledningar studerar ämnet idrott och i framtiden kan komma att verka inom fältet. En smula hårdraget, att få personer som troligtvis inte har någon som helst tanke på att ägna sig åt historia att inse att förståelsen för de problem som man möter i nuet kan öka om man besitter till och med rudimentära kunskaper i historia. Om historiker är bra på något så är det ju faktiskt att förklara förändring.

” Hur har då Hill valt att gå till väga för att uppfylla sin målsättning? Det är här boken blir spännande.

Hur har då Hill valt att gå till väga för att uppfylla sin målsättning? Det är här boken blir spännande. Författaren har nämligen valt att låta fallstudier utgöra de konkreta exemplen i framställningen. Historievetenskapliga arbeten dominerar bland dem men även annat material förekommer. Fallstudierna i kapitlet om idrott och massmedier får fungera som exempel, även om bredden på fallen där är större än i de övriga kapitlen: Michael Oriards klassiska studie av amerikansk fotboll *Reading Football*, Jeffrey Hills egen studie av ungdomsboksfiguren Alf Tupper ”’I’ll Run Him’: Alf Tupper, Social Class, and British Amateurism”, spelfilmen *The Natural* och en genomgång av tennismuseet i Wimbledon.

Användningen av fallstudier löpande i framställningen måste ses som innovativ och lyckad. Det är ett bra sätt att föra läsaren i direkt kontakt med forskningen inom ämnet. Vi får stifta bekantskap med forskare som tagit sig an olika historiska problem, hur de kan tolkas men även hur de har behandlats metodiskt. Med risk för att vara elak är de avsnitt som bygger på fallstudier helt klart att föredra framför de avsnitt där Hill fritt styr sin framställning, t.ex. i behandlingen av internationella idrottsorganisationer i globaliseringskapitlet. Boken hade dock vunnit på ett ännu bredare urval vad fall beträffar och som läsare vill jag gärna veta på vilka grunder urvalet har gjorts. När jag avslutade boken var jag nämligen inte helt säker på hur brett Hill famnat geografiskt: Är boken primärt för brittiska läsare eller har han globala ambitioner? Handlar boken om anglosaxisk idrott eller om idrott som ett globalt fenomen?

På så sätt är boken en smula ofokuserad och det är min främsta invändning. Vi lär oss en hel del enskilda detaljer ur olika infallsvinklar men de som inget kunde innan de öppnade boken och inte ämnar fördjupa sig i ämnet får ett väldigt fragmentariskt förhållande till idrotten och dess historia, en historia som de inte heller har fått verktyg för att verkligen förhålla sig till. *Sport in History* riskerar alltså att förse oss med personer som vet lite om ingenting.

Redan i inledningen konstaterar författaren inom vilka områden forskningsläget är sprött, bl.a. den frivilligt organiserade idrottens roll, idrotten och arbetsplatser och handikappidrott. Och det är lovt, lika lovt är det dock inte att inte ens försöka säga något om dem. Med tanke på hur flitigt fallstudier används så kunde Hill trots det påstått spröda forskningsläget ha kunnat vidgat perspektiven i de olika kapitlen. Det är mycket möjligt att de brister i forskningsläge som författaren tar upp till viss del kan förklaras av att han valt att skriva en introduktion till idrottens historia utifrån det han själv tidigare läst och intresserat sig för. Även en svensk läsare som under det senaste decenniet inte intresserat sig allt för mycket för anglosaxisk idrottshistorisk forskning känner igen de flesta titlar som figurerar i litteraturförteckningen. Det kanske är så att Hill tagit sig tid att skriva men inte att läsa?

Det är därför mycket troligt att professor Hill, om inte språkförbistring lägger hinder i vägen, kommer att ha stort utbyte av att läsa Jan Lindroths kommande idrottshistoriska lärobok. Det skulle i alla fall rädda honom från att upprepa påståendet att Tony Masons (förvisso utmärkta) *Association Football and English Society 1863–1915* från 1980 troligtvis är den första sant historievetenskapligt baserade studien av idrott som gjorts. För att inte tala om att det skulle öka hans kunskaper om den frivilligt organiserade idrotten.

Men, som konstaterades inledningsvis, det är svårt att skriva läroböcker och *Sport in History* är i många stycken en alldeles utmärkt introduktion för den som vill fördjupa sig i idrottshistoria. Den presenterar ett väl tilltaget smörgåsbord av perspektiv och angreppssätt. Det är möjligt att man inte kan så mycket om ämnet när man läst boken men man är väl rustad att gå vidare och vad mer kan man egentligen begära av en introduktion?

 Kjøp boken fra [Capris.no](https://www.capris.no)

 Sammenlign priser på bogen hos [Pensum.dk](https://www.pensum.dk)

 Buy this book from [Amazon.co.uk](https://www.amazon.co.uk)

 Buy this book from [Amazon.com](https://www.amazon.com)